

MONITOR WIETNAMSKI

LUTY 2019

„Monitor Wietnamski” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Wietnamie, ze szczególnym uwzględnieniem relacji z państwami Półwyspu Indochińskiego oraz krajami Europy Środkowej i Wschodniej
Materiał opracował dr Michał Zaręba – analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR

WIETNAMSKI

LUTY 2019

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

2 – 10 lutego: obchody święta Tết. Nowy Rok Księżycowy uważany jest za najważniejsze święto dla Wietnamczyków. Korzystając z tygodnia wolnego od pracy mieszkańcy Wietnamu świętowali spędzając wolny czas z rodziną. Zgodnie z tradycją ulice wietnamskich miast przepełnione były kolorowymi lampkami, przed domami stały drzewka kumkwat, a wietnamskie mieszkania przyozdabiano gałązkami kwitnącej brzoskwini.

3 lutego: rocznica utworzenia Komunistycznej Partii Wietnamu. Dokładnie 89 lat temu powstała będąca u władzy w Wietnamie KPW. Partia jest spadkobierczynią tradycji powołanej w 1930 roku Komunistycznej Partii Indochin, która od 1951 roku do czasu zjednoczenia kraju funkcjonowała pod nazwą Partii Pracujących Wietnamu. Gratulacje dla wietnamskich przywódców z okazji rocznicy założenia KPW przekazali m. in. czołowi politycy Laosu i Kambodży.

12 – 14 lutego: oficjalna wizyta ministra spraw zagranicznych Wietnamu w Korei Północnej. Phạm Bình Minh przebywał w Pjongjangu na zaproszenie swojego odpowiednika Ri Yong-ho. Wizyta była elementem przygotowań do rozmów przywódcy Korei Północnej Kim Dzong Una z prezydentem USA Donaldem Trumpem, które zaplanowano na koniec miesiąca w stolicy Wietnamu. Spotkanie było również okazją do wymiany poglądów między szefami MSZ na temat bezpieczeństwa w regionie

SZCZYT TRUMP-KIM W HANOI

W stolicy Wietnamu doszło do drugiego spotkania między prezydentem Stanów Zjednoczonych Donaldem Trumpem a przywódcą Korei Północnej Kim Dzong Unem. Szczyt poświęcony kwestii denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego zakończył się wcześniej niż przewidywano, a strony nie zdecydowały się na podpisanie żadnego dokumentu po odbytych rozmowach.

Azji i Pacyfiku oraz zacieśnienia współpracy na płaszczyźnie gospodarczej i politycznej.

14 – 17 lutego: szef Wietnamskiej Agencji Prasowej w Japonii. Podczas pobytu w Tokio Nguyễn Đức Lợi został przyjęty przez stojącego na czele Kyōdō – japońskiej agencji prasowej Toru Mizutani. W rezultacie spotkania zostało podpisane porozumienie o zacieśnieniu współpracy między WAP a Kyōdō, co ma przyczynić się do poprawy wymiany informacji i ułatwić pracę japońskich i wietnamskich korespondentów zagranicznych w kraju przyjmującym. Lợi został również zaproszony przez japońskiego premiera Abe Shinzō, który wspominał swoje wizyty w Wietnamie, szeroko relacjonowane przez tamtejsze media. Dyskutowano także o warunkach pracy wietnamskich dziennikarzy w kontekście Igrzysk Olimpijskich, które odbędą się w Tokio w 2020 roku.

17 – 21 lutego: Nguyễn Đức Lợi z wizytą w Korei Południowej. Po opuszczeniu Japonii szef Wietnamskiej Agencji Prasowej udał się na południe Półwyspu Koreańskiego. W Seulu spotkał się z prezydentem agencji prasowej Yonhap Sung-boo Cho, z którym dyskutował o polepszenie warunków pracy koreańskich korespondentów w Wietnamie. Nguyễn Đức Lợi i Sung-boo Cho podpisali również porozumienie o medialnej współpracy przy projekcie odtworzenia lasu namorzynowego w Deltie Mekongu. Lợi został także przyjęty przez premiera Republiki Korei Lee Nak-yona, z którym podsumował dotychczasowe osiągnięcia we współpracy między agencjami prasowymi obydwu państw.

18 – 19 lutego: szef Departamentu Antykorupcyjnego Rosji z wizytą w Wietnamie. Aleksander Anikin spotkał się z Inspektorem Generalnym Wietnamskiego Rządu Lê Minh Kháiem, z którym rozmawiał o pogłębieniu relacji wietnamsko-rosyjskich w ramach podpisanego w 2014 roku porozumienia o współpracy w zakresie walki z korupcją. Ustalono, że konieczne jest zwiększenie liczby szkoleń, podczas których będzie miała miejsce wymiana informacji i doświadczeń. Anikim został również zaproszony przez wicepremiera Trương Hòa Bìnha, zastępcę przewodniczącego Komitetu Ludowego miasta Hanoi Nguyễn Văn Sửu oraz szefa KL dawnego Sajgonu Nguyễn Thành Phonga, z którymi poruszył temat walki z korupcją wśród urzędników lokalnego szczebla.

18 – 20 lutego: minister Rozwoju Cyfrowego, Łączności i Komunikacji Masowej złożył wizytę w Wietnamie. Michaił Mamonow został przyjęty przez szefa kancelarii premiera Mai Tiến Dũnga, z którym podczas sesji roboczej dyskutował o zacieśnieniu współpracy w zakresie e-administracji w ramach podpisanego w grudniu zeszłego roku memorandum. Podczas rozmów poruszono również temat pomocy Rosji w tworzeniu portalu służby publicznej czy budowaniu bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni.

19 – 21 lutego: prezydent Argentyny w Wietnamie. Mauricio Macri został przyjęty przez czołowych polityków takich jak prezydent i sekretarz generalny KPW Nguyễn Phú Trọng, premier Nguyễn Xuân Phúc czy przewodnicząca Zgromadzenia Narodowego Wietnamu Nguyễn Thị Kim Ngân. Podczas rozmów politycy zdecydowali, iż rozpoczęte zostaną prace nad możliwościami zawarcia Umowy o wolnym handlu ze skupiającą państwa Ameryki Łacińskiej organizacją Mercosur. Pobyt argentyńskiej delegacji na czele z prezydentem zaowocował również podpisaniem szeregu porozumień. Umowy sygnowały m. in. wietnamskie Ministerstwo Kultury, Sportu i Turystyki i argentyński resort Edukacji, Kultury, Nauki i Technologii na lata 2019-20, radio „Głos Wietnamu” i Federalny System Mediów Publicznych Argentyny oraz Ministerstwo Pracy, Inwalidów i Spraw Społecznych Wietnamu i argentyński resort Spraw Zagranicznych i Wiary. W czasie pobytu w Wietnamie Macri wziął również udział w Wietnamsko-Argentyńskim Forum Biznesowym, które przyciągnęło ok 100 przedsiębiorców.

19 – 22 lutego: wizyta wiceministra obrony w Chinach. Nguyễn Chí Vịnh został przyjęty przez stojącego na czele resortu obrony ChRL Wei Fenghe, z którym podjął temat współpracy w zakresie medycyny wojskowej, działań w ramach misji utrzymania pokoju ONZ czy zacieśnieniu więzi między przemysłem obronnym Chin i Wietnamu. Vịnh przekazał również chińskiemu ministrowi zaproszenie od ministra obrony Ngô Xuân Lịch do złożenia oficjalnej wizyty w Wietnamie.

20 lutego: byli wicepremier i minister obrony Izraela w Ho Chi Minh. Sza’ul Mofaz został przyjęty przez Nguyễn Thành Phong stojącego na czele Komitetu Ludowego dawnego Sajgonu. Wizyta byłego izraelskiego polityka była związana z chęcią nawiązania głębszej współpracy z bliskowschodnimi państwami, zwłaszcza w dziedzinie nowych technologii i startupów.

20 – 21 lutego: Phạm Bình Minh z wizytą w Niemczech. Wicepremier i minister spraw zagranicznych Wietnamu przebywał w Berlinie na zaproszenie swojego odpowiednika Heiko Maasa. Szef niemieckiego MSZ zapewnił w trakcie rozmów o poparciu dla szybkiej implementacji Umowy o wolnym handlu między Wietnamem i Unią Europejską, a Minh z kolei podziękował za wsparcie inwestycji z zakresie energii odnawialnej. Wietnamski minister został również przyjęty przez Petera Altmaiera, stojącego na czele niemieckiego resortu Gospodarki i Energii, z którym dyskutował o kontynuowaniu Oficjalnej Pomocy Rozwojowej dla Wietnamu przez rząd w Berlinie. Akcentem kończącym wizytę Minha w Niemczech było spotkanie z wiceprzewodniczącym Bundestagu Hansem Peterem Friedrichem.

21 lutego: Wietnam ustanowił stosunki dyplomatyczne z Sudanem Południowym. Wspólny komunikat w tej sprawie podpisali w Nowym Jorku Ambasadorowie obydwu państw przy ONZ Đặng Đình Quý oraz Akuei Bona

Malwal. Południowy Sudan stał się tym samym 54 krajem Afryki, z którym rząd w Hanoi utrzymuje oficjalne stosunki dyplomatyczne.

24 – 25 lutego: wizyta ministra spraw zagranicznych Rosji. Siergiej Ławrow odbył podróż do Wietnamu na zaproszenie swojego odpowiednika ministra Minha. Politycy rozmawiali o koordynacji działań na międzynarodowych formach, takich jak ONZ, współpracy Rosji z regionalną organizacją ASEAN czy sprzedaży rosyjskiej broni do Wietnamu. Wizyta Ławrowa była również związana z zaplanowanym na koniec lutego szczytem Trump-Kim. W trakcie pobytu w Wietnamie szef rosyjskiego MSZ udzielił wywiadu, w którym poparł rozmowy Waszyngtonu z Pjongjangiem i dążenia obydwu państw do stabilizacji sytuacji na Półwyspie Koreańskim.

27 – 28 lutego: szczyt Trump-Kim w Hanoi. W stolicy Wietnamu doszło do drugiego spotkania między prezydentem Stanów Zjednoczonych a przywódcą Korei Północnej Kim Dzong Unem. Szczyt zakończył się wcześniej niż się spodziewano, a po jego zakończeniu nie podpisano porozumienia. Za główną przyczynę fiaska rozmów Trump uznał postulaty całkowitego zniesienia nałożonych na Pjongjang sankcji, jednak zaprzeczył temu szef północnokoreańskiego MSZ. Jeszcze przed rozmowami Nguyễn Phú Trọng spotkał się z prezydentem USA, który podziękował wietnamskiemu politykowi za organizację szczytu.

II. RELACJE INDOCHIŃSKIE

20 lutego: laotański minister bezpieczeństwa publicznego z wizytą w Wietnamie. Vilay Lakhamfong przebywał w Hanoi na zaproszenie swojego odpowiednika Tô Lâma. Ministrowie rozmawiali na temat zacieśnienia współpracy w zakresie wymiany informacji, zwalczania przestępczości zorganizowanej w obszarze handlu ludźmi i narkotykami. Lâm zaproponował również przyspieszenie prac nad podpisaniem porozumienia o ekstradycji i transporcie skazanych, a rozmowy zakończyły się sygnowaniem międzyministerialnej Umowy o współpracy na rok 2019. Ostatnim akcentem wizyty Lakhamfonga było spotkanie z Nguyễn Phú Trọngiem, którego poinformował o efektach rozmów i chęci laotańskiej strony do bliższej współpracy w zakresie bezpieczeństwa.

22 lutego: prezes Sądu Najwyższego Tajlandii przyjęty przez wietnamskich polityków. Podczas pobytu w Hanoi Cheep Jullamon spotkał się z wiceprezydent Wietnamu Đặng Thị Ngọc Thịnh oraz wiceprzewodniczącym Zgromadzenia Narodowego Uông Chu Lưu. W trakcie spotkań dyskutowano o zacieśnieniu współpracy w ramach zawartego między Sądami Najwyższymi

porozumienia, a Jullamon zapewnił o woli przysłania z Tajlandii ekspertów, którzy mogliby prowadzić szkolenia i wykłady na Wietnamskiej Akademii Sądownictwa.

24 – 25 lutego: prezydent i sekretarz generalny Komunistycznej Partii Wietnamu z oficjalną wizytą w Laosie. Nguyễn Phú Trọng przebywał w Wientian na zaproszenie Bounnhanga Vorachitha, z którym rozmawiał o stosunkach wietnamsko-laotańskich i współpracy w ramach ASEAN. Wietnamski polityk został również przyjęty przez premiera Laosu Thonglouna Sisoulitha oraz stojącą na czele Zgromadzenia Narodowego Pany Yathotou. W efekcie wizyty podpisano siedem dokumentów dotyczących współpracy między obydwojma państwami. Trương Quang Nghĩa, minister transportu Wietnamu, podpisał umowę ze swoim laotańskim odpowiednikiem z resortu Prac Publicznych i Transportu o konstrukcji autostrady łączącej Hanoi i Wientian w ramach Strategii Współpracy na lata 2016-20, którą zaktualizowano po ustaleniach ministrów planowania i inwestycji Nguyễn Chí Dũnga oraz Suphana Keomisaya. Wicepremierzy Vương Đình Huệ oraz Sonexay Siphandone, zawarli porozumienie, dotyczące budowy laotańskiego parlamentu z wietnamskich funduszy, z kolei minister przemysłu i handlu Wietnamu Trần Tuấn Anh zdecydował wraz ze swoim odpowiednikiem o uruchomieniu strony internetowej prezentującej efekty laotańsko-wietnamskiej gospodarczej współpracy.

25 – 26 lutego: Nguyễn Phú Trọng w Kambodży. Prezydent i szef KPW Wietnamu udał się do Phnom Penh na zaproszenie kambodżańskiego monarchy Norodoma Sihamoni, z którym rozmawiał o kontynuowaniu procesu budowy dobrosąsiedzkich relacji. Podczas wizyty Trọng spotkał się również premierem Kambodży Hun Senem, Heng Samrinem, stojącym na czele Zgromadzenia Narodowego oraz przewodniczącym Senatu Sayem Chhumem. W efekcie wizyty wietnamskiego politykami i rozmów ze stroną kambodżańską podpisano dokument, który zawierał postanowienie o przekazaniu sumy 25 mln USD na budowę sekretariatu ZN Kambodży i wprowadzeniu taryf preferencyjnych na lata 2019-20. Sygnowano również umowę o współpracy w zakresie turystyki na lata 2019-21 oraz protokół o wspólnych działaniach w zakresie transportu wodnego. Na zakończenie pobytu w Phnom Penh Trọng spotkał się z pracownikami ambasady Wietnamu w Kambodży oraz społecznością wietnamską.

III. WIETNAM I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

11 lutego: Wietnam gotowy do wysłania swoich robotników do Europy Środkowo-Wschodniej. Ministerstwo Pracy, Inwalidów i Spraw Społecznych podało, że państwa takie jak Rumunia czy Bułgaria są zainteresowane ściąganiem do siebie wietnamskich pracowników. Taką możliwość stworzyło podpisanie porozumienia z krajami Unii Europejskiej z końca 2018 roku. Szacuje

się, że kraj taki jak Bułgaria mógłby przyjąć nawet 50 tys. wietnamskich pracowników, którzy znaleźliby zatrudnienie w takich obszarach jak budownictwo, przemysł odzieżowy, służba zdrowia czy rolnictwo.

19 lutego: wzrost poziom wymiany handlowej między Wietnamem a Czechami. Jak podała Czeski Urząd Statystyczny wartość wzajemnego handlu wynosi obecnie 1.17 mld USD. Czechy sprzedały do Wietnamu w 2018 roku towary o sumie ok. 148 mln USD, co oznacza wzrost o niemal 1/3 w stosunku do roku poprzedniego. Najczęściej eksportowanymi produktami jest sprzęt nagrywający oraz odbiorniki telewizyjne, z kolei z Wietnamu do Czech najwięcej sprzedaje się sprzętu audiowizualnego oraz obuwia.

21 – 22 lutego: Ambasador Wietnamu na Białorusi przyjęty przez premiera rządu w Mińsku. Phạm Hải spotkał się z Siarhiejem Rumasem, z którym dyskutował o możliwościach zwiększenia wzajemnych inwestycji i podniesieniu poziomu wymiany handlowej, który według ostatnich danych, wyniósł ponad 115 mld USD. Dzień wcześniej miało miejsce spotkanie Hảia ze stojącym na czele Izby Reprezentantów Uładzimirem Andrejczanką. Główny tematem spotkania był projekt konstrukcji niskopodłogowych autobusów przez Mińską Fabrykę Autobusową, które mają zostać sprzedane do Wietnamu, oraz współpraca w zakresie rolnictwa. Andrejczanka ponowił również zaroszenie dla przewodniczącej ZN Wietnamu Nguyễn Thị Kim Ngân, której wizyta na Białorusi planowana jest w najbliższych miesiącach.

KOMENTARZ

1. Już pod koniec stycznia znana była informacja, że kolejnym miejscem spotkania prezydenta Stanów Zjednoczonych Donalda Trumpa i dyktatora Korei Północnej Kim Dzong Una będzie Wietnam. Ostatecznie wybór padł na stolicę kraju Hanoi, ale sam fakt wytypowania Wietnamu na miejsce rozmów można odczytać jako sygnał od północnokoreańskiego przywódcy, iż rozważa on wprowadzenie w swoim kraju reform na wzór wietnamski. Implementowany w 1986 roku pakiet zmian zwanych *Đổi Mới* („Odnowa”) sprawił, że Wietnam zaczął odnotowywać wysoki wzrost gospodarczy, dając silną legitymizację jednopartyjnemu systemowi, co w szczególności może interesować Kim, a nawet wydaje się być priorytetem jego polityki. O takich zamiarach może świadczyć również wizyta ministra spraw zagranicznych Korei Północnej Ri Yong-ho z grudnia zeszłego roku, kiedy to szef MSZ rządu w Pjongjangu, wizytując m. in. Park Technologiczny Hòa Lạc, wyraził chęć podjęcia konsultacji w zakresie procesu otwarcia komunistycznej gospodarki na świat. Na możliwości współpracy Wietnamu z Koreą Północną zwrócił również uwagę Donald Trump, który wielokrotnie mówił o możliwościach wprowadzenia przez Kim Dzong Una reform w oparciu o model wietnamski.

2. Szczyt w Hanoi ostatecznie zakończył się fiaskiem. Za jedną z przyczyn niepowodzenia można uznać wysokie oczekiwania odnośnie do efektu rozmów, czego przejawem było pojawienie się informacji o możliwości uruchomienia biura łącznikowego USA w Pjongjangu, co światowe media uznały za dobry prognostyk rozmów. Szczyt ujawnił jednak największy problem w procesie denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego, jakim jest zakres sankcji, z których Waszyngton mógłby zwolnić rząd w Pjongjangu oraz skala likwidacji potencjału nuklearnego Korei Północnej. Jak podają media Kim Dzong Un wyraził zgodę na zamknięcia Ośrodek Badań Jądrowych w Jongbjon jednak nie podjął tematu kolejnych kroków na drodze do likwidacji potencjału nuklearnego Korei Północnej, co wydało się niewystarczające dla Trumpa. Prezydent USA uznał, że nie może się zgodzić na odstąpienie od wszystkich lub większości sankcji i uznał północnokoreańską propozycję za niewystarczającą.

3. Wcześniejsze zakończenie szczytu, nie podpisanie porozumienia kończącego rozmowy, czy też brak szczegółowych postanowień o organizacji kolejnego spotkania, zostało w Wietnamie przyjęte z rozczarowaniem. Politycy liczyli, iż sukces szczytu może przynieść wizerunkowe korzyści, a kraj jako organizator spotkania, będzie wspominany w annałach historii jako miejsce sprzyjające dialogowi amerykańsko-północnokoreańskiemu. Mimo braku sukcesu negocjacyjnego Wietnam nadal może ogrywać pozytywną rolę w tym procesie z uwagi na fakt postępującej normalizacji stosunków na linii Hanoi-Waszyngton oraz coraz większego zainteresowania Pjongjangu wprowadzonymi w Wietnamie reformami wolnorynkowymi. Co więcej, wydaje się, że rząd w Hanoi może być jednym z niewielu podmiotów, który z uwagi na podobieństwa ideologiczne z Koreą Północną i zbieżne z USA cele polityczne w regionie Azji i Pacyfiku, będzie pomostem między dyplomacją amerykańską i północnokoreańską. Ponadto, zarówno Trump jak i Kim Dzong Un, nie uznali szczytu za porażkę, ale uważają go za kolejny krok w trudnych negocjacjach, wymagających poznania intencji i dokładnej weryfikacji celów partnera rozmów. Warto również zaznaczyć, że liderzy USA i Korei Północnej, pochwalili organizację szczytu przez Wietnam, który przygotowany był sprawnie i przebiegał bez większych problemów logistycznych. Należy również wskazać na fakt, że spotkanie zorganizowane było w przyspieszonym trybie, a władze Wietnamu i Hanoi miały zaledwie dwa tygodnie, a nie dwa miesiące jak Singapur, na przygotowania i zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom rozmów. Ponadto wydarzenie przyciągnęło uwagę mediów z całego świata, które pokazały Hanoi, jako szybko rozwijającego się miasto, z unikalną, zabytkową architekturą. Wydaje się, że pozytywny przekaz medialny może przyczynić się do wzrostu liczby osób odwiedzających ten kraj i zachęci władze centralne, jak i lokalne, do przeprowadzania dalszych usprawnień w sektorze usług turystycznych, w obszarze infrastruktury i w transporcie. Aby Wietnam mógł mówić o swoim sukcesie rząd w Hanoi nie powinien poprzestać na organizacji

zakończony już szczytu. Kraj może zgłosić aspiracje do odgrywania większej roli w procesie pokojowym i wykorzystać przychylność dwóch partnerów rozmów, czego póki co nie wykorzystwała np. Mongolia, wymieniana w przeszłości jako potencjalny mediator. Hanoi lub inne wietnamskie miasto mogłoby być miejscem kolejnego szczytu Donald Trump-Kim Dzong Un lub serii rozmów między Stanami Zjednoczonymi a Koreą Północną choćby na niższym szczeblu, o co powinien zabiegać wietnamski rząd.

4. Mimo dużych apetytów i rozczarowania brakiem wyraźnych sygnałów w procesie stabilizacji sytuacji na Półwyspie Koreańskim wydaje się, że szczyt przyniósł Wietnamowi wymierne korzyści. Kraj ten stał się trzecim państwem, po Singapurze i Chinach, które odwiedził Kim Dzong Un, co było pierwszą wizytą przywódcy Korei Północnej w Wietnamie, od czasu pobytu Kim Ir Sena w 1964 roku. Po raz kolejny wietnamscy politycy mieli okazję do spotkania z prezydentem USA, kraju który pomaga Hanoi budować przeciwwagę wobec Chin w regionie Azji i Pacyfiku. Pozytywnie o szczycie pisano również w Japonii i Korei Południowej, państwach żywotnie zainteresowanych procesem denuklearyzacji Korei Północnej, wzmacniających w ostatnich latach relacje z rządem w Hanoi. Fakt organizacji szczytu i pochwały płynące z Seulu, Tokio, Pjongjangu, Waszyngtonu czy Moskwy sprawiają, że Wietnam wykonał kolejny krok w budowaniu swojej pozycji jako państwa o statusie „średniej potęgi”, a utrzymanie takiego kursu zależy w dużej mierze od aktywności rządu w Hanoi i wietnamskiej dyplomacji.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

